

"Ik wil de jongeren niet kampioen in de ring maken. Ik wil dat ze sterk in hun schoenen staan"

Boks het armoedebeleid voor elkaar!

Armoedebestrijding is een van de beleidsthema's van het kabinet. Via de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten, onderdeel van het programma Sport en Bewegen in de Buurt, wordt lokaal de link gelegd tussen sport en bewegen en armoedebeleid. In de VSG Beleidscommissie Sport & Maatschappij is geconstateerd dat er behoefte is aan praktische informatie bij beleidsmakers. Hiertoe is de factsheet jeugd, armoede en sport ontwikkeld. Dit artikel legt de verbinding tussen kennis uit de factsheet en het inspirerende praktijkvoorbeeld 'Boks het voor Elkaar' uit Amsterdam.

Tekst: **Rebecca Beck & Dorien Dijk, Kenniscentrum Sport**

Sport en bewegen is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en de fysieke en mentale gezondheid van jongeren die in armoede leven. Gemeenten vervullen een belangrijke rol in het laten sporten en bewegen van deze jongeren. Een aantal van de aanbevelingen uit de factsheet jeugd, armoede en sport:

- ontwikkel een visie met een integrale aanpak van armoede onder jongeren;
- verbeter de toegankelijkheid van voorzieningen;
- zet professionals in die kinderen dagelijks zien en bereiken;
- geef kinderen een stem in ontwerp en uitvoering van beleid;
- stel een kindpakket ter beschikking met (naast basisbehoeften) bijvoorbeeld zwemlessen en sportactiviteiten ter verhoging van maatschappelijke participatie.

Factsheet jeugd, armoede en sport

In welke gemeenten wonen veel kinderen in armoede? Welke kansen biedt sport deze kinderen? Hoeveel kinderen uit arme gezinnen zijn lid van een sportvereniging? Een greep uit de vragen waar de factsheet jeugd, armoede en sport in één oogopslag antwoord op geeft.

De factsheet, ontwikkeld door Kenniscentrum Sport in samenwerking met NOC*NSF en het Jeugdsportfonds, is beschikbaar via www.allesoversport.nl onder het onderwerp 'Lage inkomensbuurten'.

Ook voor sport- en beweegaanbieders is een belangrijke rol weggelegd. In de aanpak van de stichting Boks het voor Elkaar weten Nourdin El Otmani en Roemer van Oordt, de twee initiatiefnemers, jongeren daadwerkelijk te bereiken en te begeleiden naar voorzieningen.

Het verschil maken

Amsterdam scoort met 14,5 procent na Rotterdam het hoogst op het aandeel kinde-

Tot **12 april 2016** kunnen lokale sport- en beweegaanbieders een subsidieaanvraag indienen bij ZonMw voor de Sportimpuls, de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten en de Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht. Meer informatie: www.sportindebuurt.nl.

De stichting Boks het voor Elkaar heeft via de Sportimpuls subsidie ontvangen voor 'Duurzaam begeleiden van moeilijk bereikbare groepen door vechtsportactiviteiten te combineren met een educatief programma' (2012-2014).

Foto: Shutterstock.com

Wethouder Amsterdam Nieuw-West Ronald J. Mauer, verantwoordelijk voor onder andere Onderwijs, Sport, Participatie en Emancipatie:

“Boks het voor Elkaar is niet alleen in staat om jongeren van de straat en aan het sporten te krijgen, op zich al goed, maar ook om hun leven in beeld te krijgen en adviezen te geven over studie, werk en schulden.”

ren dat onder de armoedegrens leeft (Verwey-Jonker Instituut, 2014). El Otmani en Van Oordt weten in Amsterdam Nieuw-West het verschil voor deze en andere (risico)jongeren te maken. Ongeveer 25 jongeren sporten bij hen dankzij het Jeugdsportfonds. Wat is de kracht van dit succes?

De uitdaging

Vechtsport wordt bij de stichting Boks het voor Elkaar ingezet als middel om te werken aan het levensritme, de discipline en de mentaliteit van (risico)jongeren. El Otmani en Van Oordt beschouwen het als een uitdaging om jongeren die vatbaar zijn voor (sociaal) ongewenst gedrag te ondersteunen bij hun zoektocht naar een betere toekomst. Zo stelt El Otmani: “Ik wil de jongeren niet kampioen in de ring maken. Ik wil dat ze

sterk in hun schoenen staan. Dat ze kampioenen worden van hun eigen leven. Een jongere met hoge schulden komt bijvoorbeeld sneller in de verleiding om verkeerde keuzes te maken om snel aan geld te komen en om met verkeerde types om te gaan. Ik vind het mijn taak om hem daarvoor te behoeden.” El Otmani, zevenvoudig wereldkampioen kickboksen, gebruikt zijn pedagogische achtergrond in zijn trainingen om de weerbaarheid, het zelfvertrouwen en het doorzettingsvermogen van jongeren te vergroten. In de trainingen staan waarden als respect en discipline centraal. El Otmani: “De jongeren moeten niet opgeven en hun eigen verantwoordelijkheid nemen in het oplossen van problemen.” Ook de binding met de buurt is sterk. El Otmani is er opgegroeid, kent de mensen en de taal van de straat. Hierdoor staat hij dicht bij de jongeren.

Meer dan sport

Het is de combinatie van sport en spilfiguren die het initiatief succesvol maakt. Ook Van Oordt speelt een belangrijke rol. Hij specialiseerde zich als politicoloog in Midden-Oostenstudies en richt zich binnen de stichting op het geven van advies, communicatie, subsidieaanvragen en coördinatie van educatieve en aan werk gerelateerde activiteiten. Boks het voor Elkaar is meer dan alleen

een club om te sporten. Eenmaal binnen worden jongeren gestimuleerd om deel te nemen aan andere activiteiten op educatief en sociaaljuridisch gebied die de stichting samen met partners uit de wijk oppakt. Denk aan huiswerkbegeleiding, sollicitatietrainingen, voorlichtingsbijeenkomsten en debatten die worden verzorgd door daarin gespecialiseerde krachten.

El Otmani en Van Oordt hebben samen een groot en sterk netwerk bestaande uit goede contacten met onder andere het AMC-ziekenhuis, sportclubs en migrantenorganisaties. Samen weten ze partijen aan zich te binden en met partners samenwerkingen om te zetten. Dit geeft de jongeren een breed aanbod aan begeleidingstrajecten. Doorverwijzen naar relevante partnerorganisaties, zoals schuldhulpverlening, gebeurt zorgvuldig en stapsgewijs.

De kracht van sport

Binnen Boks het voor Elkaar hebben El Otmani en Van Oordt hun persoonlijke krachten gebundeld en de kracht van sport gebruikt om jongeren ‘kampioen van hun eigen leven’ te maken. Lees het uitgebreidere artikel ‘Kampioen van je eigen leven; Boks het voor Elkaar geeft risicjongeren perspectief’ op www.allesoversport.nl of bekijk de website van de stichting: www.bokshetvoorelkaar.nl

Meer weten over het thema (risico) jeugd, armoede en sport? Houd op de website www.allesoversport.nl het onderwerp Lage inkomensbuurten in de gaten.

jeugd-armoede-sport

Eén op de negen kinderen (0-17 jaar) leeft in een huishouden met onvoldoende geld voor kleding, vervoer en sociale activiteiten als sport en cultuur*. Welke invloed kan sport en bewegen hebben op hun leven? En wat kan de gemeente hiern mee betekenen?

Deze factsheet helpt je op weg.

1.400.000 mensen leven in armoede

BEGEVEN & ARMOEDE

- Kinderen die in hun omgeving niet of nauwelijks in aanraking komen met bewegen die sport of andere vormen van sport, zijn minder geneigd te sporten. Ook zijn belangrijke voorwaarden. Onvoldoende ervaring met de sportclub kan ervoor zorgen dat ouders kinderen onvoldoende stimuleren naar een sportvereniging te gaan.*
- Een tekort aan financiële middelen (voor o.a. lidmaatschap, kleding, vervoer) vereist een een belangrijke voorwaarde voor een activerende sportvereniging.*
- Armoede kan financiële situatie, afkomst, opvoeding, onderwijs en opleidingsniveau van de ouders zijn nauw met elkaar verbonden**.
- Er is een sterke samenhang tussen opleidingsniveau en sportdeelname (op basis van leeftijd). Kinderen van ouders met een hogere opleiding zijn meer sportief dan onder lagere opleidingen***.

SPORTLIDMAATSCHAP VAN KINDEREN

arme gezinnen: 44%

niet-arme gezinnen: 77%

GEORGANISEERDE SPORT BIJDT KANSEN

- Kennismaken met leeftijdgenoten*
- Structuur*
- Vriendschap & sociale netwerken*
- Normen en waarden in sport en maatschappij leren*
- Ontwikkeling fysieke en mentale gezondheid**
- Sociaal: emotionele ontspanning, zoals zelfvertrouwen***

HOE BRENG JE ALS GEMEENTE KINDEREN IN ARMOEDE IN BEWEGING?*

- Overweeg een club voor een lokale wijk van armoede onder kinderen.
- Geef kinderen een plek in een club of omgeving van leuked.
- Stel een knelpunt op het gebied van (niet beschikbaar) beschikbaar materiaal en sportfaciliteiten ter verhoging van maatschappelijke participatie.
- Zet professionals in die kinderen dagelijks zien en werken (onderwijs, jeugdvoorzorg, etc.).
- Gebruik bestaande, succesvolle voorzieningen**.
- Versterk de toegankelijkheid van voorzieningen en maak een aanvraag indienen eenvoudig.
- Monitor het gebruik van de voorzieningen.

KORTINGS-PASSEN **FONDSEN & STICHTINGEN** **ANDERE MOGELIJKHEDEN**

Meer weten?

Bezoek de website van de stichting voor kinderen die dit om financiële redenen zelf niet kunnen. **Bereikt meer dan 40.000 kinderen door het hele land. Door inzet van honderden vrijwilligers en een aantal professionele krachten.**

Bronnen:

1. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugd-activiteit/sport-jeugd
2. Boks, A. (2015). Kinderen met ouders met laag inkomen: de uitdaging van maatschappelijke deelname van kinderen. 2009-2015.
3. De Vries, S. (2016). Kinderen met ouders met laag inkomen: de uitdaging van maatschappelijke deelname van kinderen. 2009-2015.
4. Begeer, W. & Boks, A. (2014). Sportparticipatie van kinderen in armoede: een onderzoek van de Stichting voor Kinderen met Ouders met Laag Inkomen (SKO).
5. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugd-activiteit/sport-jeugd
6. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugd-activiteit/sport-jeugd
7. De Vries, S., Boks, A., & van der Toorn, I. (in prep.). De uitdaging van maatschappelijke deelname van kinderen met ouders met laag inkomen.
8. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugd-activiteit/sport-jeugd

Kenniscentrum voor jeugd- en sport

Foto: Shutterstock.com

Verder lezen...

Op het Visie & Beleidsplein op www.sportengemeenten.nl kunt u de volgende documenten downloaden:

- 'Kenniscentrum Sport (2016). Factsheet jeugd-armoede-sport' bij Maatschappelijke verbondenheid
- 'Jeugdsportfonds (2015). Factsheet feiten en cijfers jeugdsportfonds' bij Maatschappelijke verbondenheid